

Signolingvo kaj Esperanto

La Hokkaida Esperanto-Ligo, starante sur la flanko de lingvaj minoritatoj, traktis Japanan Signolingvon (JSL) kiel temon. Ĉi tiu intervjuo estas parto de tiu projekto. Por pliaj detaloj, bonvolu viziti la retejon de la ligo.

Intervjuoserio - la unua

Gabriel Alejandro González Alemán (26-jara)

Naskiĝis en 1998 en la subŝtato Ilinojso, Usono, kaj kreskis en la vilaĝo Lake Villa. Liaj gepatroj estas meksikaj enmigrintoj. Li estas multlingvulo, flue parolanta la anglan, hispanan, francan, japanan, kaj Japanan Signolingvon (JSL). Post diplomiĝo ĉe la Universitato de Ilinojso, li venis al Japanio per la

JET-Programo kaj laboras pri interkulturaj interŝanĝoj en Asahikawa.

Nuntempe li esploras LGBTQ+ kaj lingvopolitikajn temojn kaj eniros la magistran programon de Hokkaida Universitato en aprilo 2025.

Dato kaj Horaro: 13-a de januaro 2025, 13:15–16:00

Loko: Hokkajdo Marché

Intervjuanto: Hatachi Toshiko

Kunestantoj: Asano Misaki (aŭdanta lernanto de JSL)

Fotado: Kyoku Bunshin

Lingvo uzata: La japana

(Rimarkoj kaj klarigoj pri terminoj kiel "aŭdanto," "surda persono," ktp. povas esti tradukitaj laŭ la normoj de Esperanto.)

[Terminoj]

- **Surdulo:** Homo, kiu ne povas aŭdi.
- **Aŭdanto:** Homo, kiu povas aŭdi.

- **Japana Signolingvo (JSL):** Originala signolingvo de Japanio, kiu havas malsaman gramatikon ol la japana. Ĝi uzas manmovojn, vizaĝesprimojn, kaj korpomovojn por komuniki.
- **Japanlingvo-adaptita Signolingvo:** Signolingvo bazita sur la vortordo de la japana lingvo, kiu povas esti malfacile komprenebla por surduloj, kiuj ne perfekte regas la japanan.

Intervjuanto: "De kiu parto de Usono vi devenas?"

Gabriel González (G): "Mi naskiĝis kaj kreskis en malgranda vilaĝo nomata Lake Villa en Ilinojso, proksimume unu horon per aŭto for de Ĉikago. Hokkajdo iom similas al Ilinojso – plata pejzaĝo kaj belaj herbejoj svingantaj en la vento. Miaj gepatroj estas enmigrintoj el Meksiko. Mia patrino estas busŝoforo, kaj mia patro estas kahelisto. Mi ankaŭ havas 2 jarojn pli aĝan fraton, kiu laboras en IT-industrio. La influo de mia frato estis granda en mia amo al lingvoj. Mi ankaŭ provis lerni Esperanton, ĉar li lernis ĝin."

Intervjuanto: "Do, vi devenas de komunumo, kie vi estis minoritato laŭ via familia fono, ĉu ne?"

G: "Jes, mi kreskis aŭdante miajn gepatrojn paroli la hispanan hejme, sed mi ne povis paroli ĝin same flue kiel ili. La plej granda parto de la loĝantoj de la Lake Villa estas "blankuloj", sed ekzistas najbara regiono, kie vivas multaj meksikdevenaj amerikanoj. Miaj gepatroj ofte vizitis tiun lokon. La infanoj tie flue parolis la hispanan kaj estis profunde ligitaj al siaj kulturaj radikoj, kion ili fieris. Kontraste, mi sentis grandan honton, ĉar mi ne povis paroli la hispanan flue. Tiu amara travivaĵo kuŝas profunde en mia interno, eĉ ĝis nun."

Intervjuanto: "Ĉu vi sentas malfacilaĵojn, kiam vi estas inter la hispanlingva komunumo?"

G: "Jes, en la anglalingva komunumo mi sentas min tre komforta, sed kiam mi vizitas la hispanlingvan komunumon kun miaj gepatroj, mi sentas min nervoza. Tial, kiam mi devis elekti duan lingvon en mezlernejo, mi elektis ne lerni la hispanan, sed anstataŭe elektis la francan, influita de mia frato. Mi trovis ĝin tre facila por lerni, kaj tio vekis mian grandan ĝojon kaj intereson pri lingvo-lernado. Poste, mi decidis fariĝi instruisto de la franca. Mi eniris la

Universitaton de Ilinojso kaj diplomiĝis kun du fakoj: lingvistiko kaj franca lingvo. Mi ankaŭ studis en Parizo, sed pro la kovim-pandemio, mi devis reveni hejmen pli frue. Tiam min interesis ankaŭ Japanio, tial mi decidis flugi al Hokkajdo per JET-programo en 2020"

Intervjuanto: "Kiam vi eklernis la japanan?"

G: "Kiam mi estis 17-jara, mia frato donis al mi lernolibron nomatan *Genki*, kiun li aĉetis en japana superbazaro. Mi uzis tiun libron kaj YouTube por lerni per mi mem. Mi pensis, ke se mi povis lerni la francan, mi ankaŭ povus lerni la japanan. Mia frato amis japanan kulturon, kaj mi ŝatis animeojn kiel *Sailor Moon* kaj *Hamtaro*, kvankam mi tiam ne sciis, ke ili devenas el Japanio. Kiam mi estis 6-jara, mia frato klarigis al mi, ke ili estas japandevenaj, kaj tio surprizis min. Li ankaŭ instruis al mi kiel skribi la nomon de Sailor Venus en la japana, do antaŭ ol mi serioze komencis lerni la japanan, mi jam povis skribi hiragana!"

Intervjuanto: "Ĉu vi lernis aliajn lingvojn?"

G: "Jes, mi lernis la portugalan, italan, hebrean, ĉinan, ainuan, lakotan (lingvo de indiana tribo), vjetnaman, tajan, kaj ankaŭ Amerikan Signolingvon (ASL). En mezlernejo, amiko rakontis al mi pri persono, kiu povis komuniki per lipolegado. Mi ankaŭ vidis filmojn kaj dramo-seriojn, kiuj montris surdulojn, kaj tio vekis mian intereson pri surda kulturo. Mi deziris fariĝi interpretisto de signolingvo en la mezlernejo, sed tiam mi jam decidis fariĝi franca instruisto. Mi fine havis ŝancon lerni ASL ĉe mia universitato, ĉar mi feliĉe sukcesis eniri tre popularan kurson pri ĝi en mia lasta semestro. Poste, kiam mi planis translokiĝi al Japanio, mi komencis esplori, kaj mi malkovris, ke ekzistas Japana Signolingvo (JSL). Do mi komencis lerni ĝin jam antaŭ ol mi venis al Japanio."

Intervjuanto: "Ĉu vi havis kontakton kun la surda komunumo en Usono?"

G: "Mi havis nur unu konaton, kiu estis surda. Ŝi estis purigistino el Ĉinio, kaj mi renkontis ŝin, kiam mi laboris en la manĝejo de mia universitato. Ni komunikis per skribado, ĉar ŝi ne uzis ASL."

Intervjuanto: "Ĉu la Amerika Signolingvo kaj la Japana Signolingvo estas tute malsamaj?"

G: "El lingvistika vidpunkto, la gramatikoj de signolingvoj estas tre similaj. Ekzemple, ili ambaŭ uzas la teknikon nomatan 'temigado.' En la japana, kiam vi demandas 'Kiu manĝis la pomon?', vi povas diri 'La pomo [estas la temo], kiu manĝis ĝin?' por emfazi la objekton. En signolingvo, oni povas esprimi tion per vizaĝesprimoj kaj aliaj movoj. Tio ekzistas en ASL kaj JSL. Tamen, la vortprovizo multe dependas de la kulturo. Se vi ne kreskis en la japana

kulturo, estas aferoj, kiujn vi eble ne komprenos. Ekzemple, vi, loĝanto ĉi tie en Sapporo, povas kompreni ĉi tian signolingvan vorton de iu loko:

(Faru la signon) 'abundo,' 'plata,' kaj 'distrikto'"

Intervjuanto: "Ĉu ĝi estas Toyohira-ku(豊平区)?" ※Kanĵio 豊 signifas abundon kaj 平 signifas platon.

G: "Ĝuste. Se vi ne konas la kanĵiojn, vi ne povus kompreni tion. Simila situacio okazis al mi dum novjara festo en loka signolingva rondo en Asahikawa. Ni ludis 'transdiro-ludadon'. La demandaj vortoj rilatis al 'novjara festo', kaj unu el tiuj estis 'umani' (kuirita plado). Mi ne sciis ĝin, do kvankam mi komprenis la signolingvon, mi ne povis kompreni kio estas ĝi. Tio kaŭzis konfuzon ĉe ĉiuj aliaj en la vico post mi."

Intervjuanto: "Mi povas imagi, ke tio estis malfacila. Kiam mi uzas Esperanton por komuniki kun eksterlandanoj, kvankam ni uzas la saman lingvon, mi ofte spertas malfacilaĵojn pro niaj tute malsamaj kulturaj fonoj. En komparo, Japana Signolingvo ŝajnas pli malfacila por mi, sed ĉar la

surduloj ĉi tie vivas en la sama japana kulturo kiel mi, mi ofte sentas, ke komunikado kun ili estas pli facila ol kun eksterlandaj esperantistoj."

Intervjuanto: "En multaj kazoj, aŭdantoj havas la tendencon esti senkonsciaj pri la maniero de komunikado. Lastatempe, mi vidis situacion, kie aŭdantoj babilis voĉlaŭte en signolingva rondo, kio kolerigis surdulon."

G: "Jes, tiu problemo ne limiĝas al Hokkaido; ĝi estas ofta tutlande."

Misaki Asano (A): "Ankaŭ mi pensis pri tio lastatempe. En mia signolingva rondo, ĉiuj kutime parolas per signolingvo kun voĉo dum kunsidoj. La surdaj membroj diras, ke ili aprezas nian ĉeeston, eĉ se ni faras tion, sed ili konfesis, ke ili ofte dependas de legado de lipoj."

G: "En JSL, la formo de la buŝo estas grava lingva elemento. Tamen, tio ne signifas, ke oni devus sekvi la japanan vortordo."

A: "Ĝi estas vere malfacila. Surduloj eble ne sentas sin subpremata, sed ni aŭdantoj ofte komuniĝas unu la alian per kunvoĉa signolingvo, nekonsciante kiel surdaj membroj sentas pri tio . Sed, se mi povus, mi volus uzi nur senvoĉan signolingvon."

G: "Surduloj ofte adaptas sin al aŭdantoj, sed ĝi devus esti inverse. Ĉiu surdulo havas diversajn preferojn por komunikado—skribaĵoj, JSL, aŭ alia metodo. Ajnaj el tiuj estas uzablaj, sed estas nia respondeco adaptiĝi al surduloj. Kiam aŭdantoj diras 'Ĉi tio estas sufiĉa,' aŭ 'Ĉu ne estas bone, ke ĝi almenaŭ iomete komuniĝas?', tio estas memcentra sinteno."

A: "Jes, diri 'Ili komprenas nin, do ĝi sufiĉas' estas malĝuste."

Intervjuanto: "Oni ofte ne konscias, kiom da streĉo la surduloj eltenas por kompreni aŭdantojn. Komunikado devas esti reciproka, sed ŝajnas, ke multe pli granda pezo falas sur la surduloj."

G: "Estas malfacile klarigi, sed kiom da klopodo surdulo faras por adaptiĝi al aŭdanto ofte spegulas, kiel ili taksas tiun aŭdanton. Ekzemple, mi ĉiam uzas senvoĉan signolingvon, kaj multaj surduloj unue pensas, ke mi estas surda. Eĉ post kiam ili ekscias, ke mi aŭdas, ili ofte forgesas tion kaj ree pensas, ke mi estas surda!"

Intervjuanto: "Do, kiam surdulo parolas kun vi, ili povas fari tion sen streĉo."

G: "Jes, sed poste mi vidas ilin paroli kun aliaj aŭdantoj uzante signolingvon kun voĉo. Ili eĉ ne rimarkas mem, ke ili ŝanĝas sian manieron. Estas domaĝe vidi, ke eĉ en la surda komunumo, multaj surduloj ankoraŭ sentas devon adaptiĝi al la aŭdantoj."